

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TYÖOHJELMA 2023–2024

Arviointitehtävän toteuttaminen

Tarkastuslautakunnan arviointitehtävästä on säädetty kuntalain 121 §:ssä. Lain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Tämä työohjelma on kuntalaissa tarkoitettu arviointisuunnitelma.

Oulun kaupungin hallintosäännön luvussa 8 on määryksiä lautakunnan arviointitehtävän hoitamisesta. Hallintosäännön 80 §:n mukaan lautakunta hyväksyy lautakunnan arviointityön periaatteet ja toimikauden kattavan arviointisuunnitelman ja vuosittaisen lautakunnan työohjelman. Tarkastuslautakunta on 12.6.2023 hyväksynyt arviointiperiaatteet ja arviointisuunnitelman toimikaudekseen.

Aihevalintaperiaatteiden mukaan arviointi kohdennetaan kaupunkistrategian ja valtuuston asettamien tavoitteiden sekä kaupunkilaisten ja asiakkaiden kannalta olennaisiin toimintoihin tai palveluihin. Toimikauden arviointisuunnitelmassa on määritelty ne strategiset tavoitteet, joihin eri vuosina keskitytään.

Arviointikohde on se hallintokunta, yksikkö tai yhtiö (tai useammat hallintokunnat tai yksiköt), jonka toimintaan tai palveluun arviointi kohdistuu tai se arviointiaihe tai ilmiö, josta arviointi tehdään. Arvioinnin kohde voi olla kaupungin oma toiminta tai kaupungin toiminta palvelujen järjestäjänä (Kuntal 6.2 § kunnan toiminta). Arviotavaksi voidaan valita myös strategisesti merkittävän valtuuston tekemän yksittäisen linjauspäätöksen toteutuminen. Kohteena voi olla myös kaupunkilaisille merkittävä kunnan toimintaan tai palveluihin liittyvä ajankohtainen kohde.

Lautakunta selvittää valtuuston odotuksia arviointikohteista vähintään kerran valtuustokaudessa (kysely toukokuussa 2022) ja kysyy kuntalaisilta ehdotuksia arviointiaiheiksi kerran valtuustokaudessa (toukokuussa 2023). Myös lautakunnan pyytämiin valtuutettujen tai kaupunkilaisten arviointiaihe-ehdotuksiin käytetään arviointiperiaatteiden mukaisia valintaperiaatteita.

Arviointikohteita arviointikertomuksessa 2023 ovat:

Arviointisuunnitelman mukaiset yleiset arviointikohteet:

- Kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden arviointia mm.
 - Talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutuminen
 - Kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden tilasta mm. sote-uudistuksen talousvaikutuksien seuranta
 - Sijoitustoiminnan arviointi (ostopalvelu)
- Valtuuston talousarviossa 2023 asettamien sitovien toiminnan tavoitteiden toteutumisen arviointi
- Tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanojen vaihtuvuus
- Tarkastuslautakunnan aiempien kannanottojen vaikuttavuuden seuranta

Arviointisuunnitelmasta johdetut erityiset arviointikohteet:

- Kaupunkistrategia Oulu 2030 toteutuminen ja strategian toteutumisen johtaminen

Kaupunkistrategiasta johdetut kohteet:

Strateginen tavoite: Varmistamme yritysten kilpailukyvyyn ja uudistumisen (1.1), Kehitämme verkostoja ja ekosysteemejä (1.3) ja Parannamme Oulun saavutettavuutta – Pohjois-Suomen logistinen keskus (1.4)

- Yritysmuutosyhteistyö

Strateginen tavoite: Luomme kasvua matkailusta (2.2)

- Nallikari Seaside Oy ja sen omistajaohjaus

Strateginen tavoite: Ilmastonmuutoksen hillintä ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen (3.1)

- Ympäristöystävällinen liikkuminen

Strateginen tavoite: Oulu kasvattaa hyvinvoivia, välittäviä ja aktiivisia kuntalaisia (4.1)

- Suomi toisena kielenä - ja ruotsi toisena kielenä -opiskelijoiden tuki (9 kaupungin yhteisarviointi)
- STEAM-oppimisen mahdollisuuksien hyödyntäminen

Strateginen tavoite: Kuntalaisille tarjotaan toimivat palvelut yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa vuodesta 2023 alkaen (5.4)

- Oppilas- ja/tai opiskeluhuoltopalvelut (Pohteen kanssa yhteisarviointi)

Sitovista tavoitteista johdetut kohteet:

- Ympäristöluvut

Kohteiden määrään ja laajuuteen vaikuttaa lautakunnan ja valmistelijoiden muiden tehtävien määrä. Työohjelman ulkopuolelta otetaan uusia kohteita vain lautakunnan päätöksellä.

Kaupungin hallintosäännön 80 §:n mukaan tarkastuslautakunta raportoi arviointikertomuksen lisäksi myös yhdessä arviointiraportissa tilivuoden aikana.

Arviointiraportti antaa valtuustolle tietoa siitä, ovatko valtuuston talousarviossa kaupungille ja konsernille asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutumassa kesäkuun lopun ennusteiden perusteella. Tavoitteena on antaa valtuustolle tietoa, jolla on käyttöä tavoitteiden toteutumiseen liittyviin riskeihin reagoitaessa sekä syksyn talousarviokäsittelyssä.

Arviointiraportti laaditaan kesäkuun lopun tilanteesta tarkastuslautakunnan arviointiperiaatteissa määrittämällä tavalla.

Toimintatavat

Lautakunnan merkittävä tietolähde on arviointitilaisuudet, joita järjestetään lautakunnan harkinnan mukaan kaikista tai osasta sen työohjelman mukaisista erityisten arviointien kohteista. Tilaisuuksissa tietoa saadaan arviointitilaisuuksiin kutsutuilta asiantuntijoilta.

Ulkoisen tarkastuksen yksikkö valmistelee toteuttamissuunnitelman perusteella lautakunnan arviointitilaisuudet. Arviointitilaisuus voidaan järjestää myös osana lautakunnan normaalia kokousta. Arviointitilaisuutta varten ulkoisen tarkastuksen yksikössä laaditaan lautakunnan omaan käyttöön arviointimuistio, joka sisältää arviointikohteeseen liittyviä arviointitilaisuudessa tarvittavia perustietoja.

Muut tehtävät

Lautakunta hoitaa arviointitehtävän lisäksi muut kuntalaissa sille säädetyt tehtävät sekä Oulun kaupungin hallintosäännön 80 §:ssä määrätyt tehtävät.

Lautakunnan kokoukseen voidaan kutsua asiantuntijoita lautakunnan arviointityössä tai muussa toiminnassa tarvittavan yleisinformaation saamista varten.

- Vuoden aikana määrittyvät informaatiotarpeet
- Hyve-alesiirtymän jälkeisen johtamisjärjestelmämuutoksen seuranta

Toiminnan kehittäminen

Tarkastuslautakunta kehittää toimintaansa ja tehtäviensä toteuttamistapoja jatkuvan kehittämisen periaatteen mukaisesti.

Arviointityön ja lautakunnan toimintatapojen kehittämisessä hyödynnettävää aineistoa:

- Tarkastuslautakunnan oman toimintansa itsearvioinnit
- Tarkastuslautakunnan kysely valtuutetuille toukokuussa 2022
- Valtuustokyselyt tarkastuslautakunnan arviointitoiminnasta syksyllä 2022 yhdeksän suurimman kaupungin yhteiskyselynä
- Tarkastuslautakunnan ulkopuolisen asiantuntijan laatuauditoinnit vuoden 2022 arviointikertomuksesta ja arviointiraportista
- Arviointiaiheksely kuntalaisille toukokuussa 2023

Kehittämistoimenpiteet 2023–2024:

- Yhteisarvioinnit hyvinvointialueen ja muiden isojen kaupunkien kanssa
 - Ostopalveluna hankittava arviointi
 - Lautakunnan oman toiminnan itsearvioinnin jatkaminen
 - Lautakunnan oma seminaari lokakuussa 2023
 - Lautakunnan osallistuminen koulutuksiin
-